

جماه ۲۷
کتاب ششم

شرارهای خورشید

کارنامه عملیاتی لشکر ۲۷ محمد رسول الله ﷺ
در عملیات آبی - خاکی خیبر
زمستان ۱۳۶۲

پژوهش و نگارش:
گل علی بابایی - حسین بهزاد

۱۳۹۶

سخنی با خواننده کتاب ❖ ۲۱

پیشگفتار ❖ ۲۵

۱. عملیات آمریکن استانچ؛ تضعیف ایران، تقویت صدام ❖ ۳۵

- ❖ ۳۷ معاضدت کاخ سفید با صدام علیه ایران؛ سوابق و ریشه‌ها
- ❖ ۴۳ عملیات آمریکن استانچ؛ راهبرد پیشنهادی بنیاد هریتیج برای فلج کردن ایران
- ❖ ۴۴ خوش خدمتی‌های ریگان برای صدام در جریان عملیات آمریکن استانچ
- ❖ ۴۷ حمایت کاخ سفید از تسلیح صدام توسط فرانسه
- ❖ ۵۱ کمک‌های مالی - اعتباری آمریکا به صدام در پاییز و زمستان ۱۳۶۲
- ❖ ۵۳ روایت تیمرمن از سفر رامسفلد به بغداد و عملیات آمریکن استانچ
- ❖ ۵۵ تأثیرات عملیات آمریکن استانچ بر توان دفاعی و اقتصادی ایران
- ❖ ۵۶ تضعیف بنیه دفاعی ایران؛ حاصل استراتژی متفاوت تهران-بغداد

۲. بن‌بست در شرق بصره؛ رویکرد به هور ❖ ۵۹

- ❖ ۶۱ گزینه‌ی عمل در هور؛ از ایده تا اجراء
- ❖ ۶۹ تیپ ۲۷؛ پیشتاز شناسایی در هور و جزیره شمالی مجنون
- ❖ ۸۰ قرارگاه سرّی نصرت

پیوست فصل ۲ ❖ ۸۹

- ❖ ۸۹ هور؛ دنیایی ناشناخته!

۳. روند طراحی کلان عملیات ❖ ۱۰۵

- ❖ ۱۰۷ چرایی گزینش هور برای طراحی عملیات
- ❖ ۱۱۵ برآورد اطلاعاتی قرارگاه عملیاتی نجف

طرح تکمیلی قرارگاه عملیاتی نجف ❖ ۱۲۷

طرح مانور ابلاغی قرارگاه حنین ❖ ۱۳۰

سازمان رزم نیروهای ایران و عراق در آستانه‌ی نبرد خیبر ❖ ۱۳۵

آرایش و سازمان رزم خودی ❖ ۱۳۷

آرایش و سازمان رزم دشمن: ❖ ۱۴۱

انتصاب فرماندهی عالی جنگ از سوی امام خمینی (ره) ❖ ۱۴۳

پیوست فصل ۴ ❖ ۱۴۷

سازمان رزم نیروهای ارتش جمهوری اسلامی ایران در عملیات خیبر ❖ ۱۴۷

طرح میثاق؛ مبنای تجدید سازمان لشکر ۲۷ ❖ ۱۵۵

پس‌لرزه‌های یک بحران ❖ ۱۵۷

بازگشت به جنوب ❖ ۱۶۰

بابا ابراهیم؛ خسته است ❖ ۱۶۵

تجدید سازمان با طرح میثاق ❖ ۱۶۹

بازسازی، شناسایی، عزیمت به خط ❖ ۲۴۷

لشکر ۲۷؛ قدر است می‌کند ❖ ۲۴۹

آغاز شناسایی ❖ ۲۹۱

معضل عدم توجه نسبت به زمین ❖ ۲۹۷

تکمیل چارت سازمانی ❖ ۲۹۹

تلاش برای شناسایی عقبه‌ی دشمن ❖ ۳۰۲

آخرین دیدار ❖ ۳۰۳

اسارت عناصر شناسایی ❖ ۳۰۵

عزیمت گردان‌ها به جفیر ❖ ۳۱۶

۳۲۵ ❖ عملیات خیبر؛ با قرارگاه فتح در محور طلائیہ - نشوہ ❖

- ۳۲۷ ❖ شوک سیاسی؛ در قرارگاه‌های نجف و کربلا
- ۳۳۰ ❖ سه تک قریب؛ زمینه‌ساز عملیات خیبر
- ۳۳۶ ❖ تک جبهه‌ای؛ مانور تحمیل شده به لشکر ۲۷
- ۳۴۰ ❖ آغاز عملیات آبی - خاکی خیبر
- ۳۴۴ ❖ آغاز رهایی‌گردان‌ها از خاکریز الغدیر
- ۳۵۵ ❖ شکر خدا؛ بسیجی‌های ما، ترمز ندارند!
- ۳۶۰ ❖ احداث خاکریز تأمینی
- ۳۶۵ ❖ ابلاغ اسم رمز عملیات توسط قرارگاه نجف
- ۳۷۲ ❖ گزارش لحظه به لحظه‌ی نبرد
- ۳۷۸ ❖ صبر ما؛ صبر حضرت ایوب علیه السلام است!
- ۳۸۶ ❖ مصاف در غرب کانال ۳۰ متری
- ۳۹۲ ❖ ان شاء الله خدا صدام را سقط کند!
- ۳۹۹ ❖ رشادت فرامرز
- ۴۰۲ ❖ با بچه‌های حسن؛ زیر باران آتش
- ۴۰۹ ❖ تمرز یک فرمانده گردان
- ۴۲۱ ❖ ذوالفقار؛ وارد می‌شود
- ۴۲۸ ❖ حاجی جان؛ پشت دستت را ببین!
- ۴۳۳ ❖ سردرگمی در خط؛ ابهام در قرارگاه
- ۴۴۲ ❖ هماهنگی با قجه‌ای و وزوایی
- ۴۴۶ ❖ و سرانجام... عقب‌نشینی از غرب کانال ۳۰ متری
- ۴۶۳ ❖ جمع‌بندی وقایع شب یکم عملیات
- ۴۶۹ ❖ نبرد خیبر؛ روایت رئیس ستاد سپاه سوم ارتش عراق

پیوست فصل ۷ ❖ ۴۷۱

از کد ۵۲۳ تا اجبار به تک در روز ❖ ۴۷۷

- ❖ ۴۷۹ بابابزرگ گفته حسین وار مقاومت کنیم
- ❖ ۴۸۸ ابلاغ کد ۵۲۳: لغو عملیات در شب دوم
- ❖ ۴۹۱ تک هماهنگ ناشده لشکرهای نجف و عاشورا
- ❖ ۵۰۸ انعکاس تک پنجم اسفند قرارگاه فرعی فتح در تلویزیون عراق
- ❖ ۵۱۳ اشتباه بزرگی مرتکب شدند!

پیوست‌های فصل ۸ ❖ ۵۱۵

- ❖ ۵۱۵ پیوست یکم
- ❖ ۵۱۹ پیوست دوم
- ❖ ۵۲۴ پیوست سوم

لشکر ۲۷ منهدم می‌شود ❖ ۵۲۵

- ❖ ۵۲۷ انهدام گردان مسلم بن عقیل
- ❖ ۵۳۳ وقایع روز ششم اسفند: انهدام گردان مقداد بن اسود
- ❖ ۵۴۸ اعزام مالک و حبیب به جزیره‌ی جنوبی
- ❖ ۵۵۴ لغو تک سوم در محور طلائیه - نشوه
- ❖ ۵۶۱ تک چهارم در محور طلائیه - نشوه
- ❖ ۵۷۰ هفتاد و دو ساعت سرگردانی در جزیره جنوبی
- ❖ ۵۷۲ به ما نگویید: بروید به خدا بگویید نمی‌شود!
- ❖ ۵۷۵ انهدام گردان مالک اشتر
- ❖ ۵۸۰ حسین و مرتضی: سلحشوران تیب سیدالشهداء
- ❖ ۵۸۴ انهدام گردان حمزه سیدالشهداء
- ❖ ۵۹۶ فرمانده گردان حمزه چگونه مفقودالجسد شد؟
- ❖ ۵۹۸ واکنش امام به اندیشه‌ی ختم جنگ

انهدام گردان حبیب‌بن‌مظاهر ❖ ۶۰۰

هر چه در چننه دارید، بیاورید! ❖ ۶۰۸

به زیر آب رفتن راه‌کارها ❖ ۶۱۲

دریافت گزارش آخرین وضعیت نبرد در جزیره‌ی جنوبی مجنون، از معاون گردان مالک‌اشتر ❖ ۶۱۶
مذاکرات همت با حسین خرازی؛ فرمانده لشکر ۱۴ امام حسین (ع) پیرامون آخرین وضعیت آب‌گرفتگی

خط و رایزنی در مورد مانور گردان‌های عمل‌کننده لشکر ۲۷ و لشکر ۱۴ در تک‌امشب ❖ ۶۲۲

مذاکرات فرمانده قرارگاه فرعی فتح با مسؤولین محور، واحد تخریب و واحد اطلاعات عملیات: ❖ ۶۳۷

با همت: در نفریر مرکز پیام فرماندهی قرارگاه فرعی فتح ❖ ۶۴۷

مذاکرات فرمانده قرارگاه فرعی فتح با مهندس علی صیوری؛ فرمانده واحد مهندسی رزمی لشکر

۲۷ و مهدی قندیل؛ فرمانده گردان مقدادبن‌اسود ❖ ۶۵۳

ادامه‌ی جنگ، دیگر برای کشور قابل تحمل نیست! ❖ ۶۵۶

انهدام گردان‌های سلمان فارسی و میثم تمار ❖ ۶۵۷

کسانیان؛ چرا تمامش نمی‌کنی؟! ❖ ۶۶۱

هر کس در طلائیه ایستاد، اگر در کربلا هم بود ... ❖ ۶۶۷

خیبر! آخرین عملیات من است! ❖ ۶۷۰

همت برای طلائیه سنگ تمام گذاشت ❖ ۶۷۲

توقف در طلائیه، تلاش برای حفظ جزایر ❖ ۶۷۵

پیوست‌های فصل ۹ ❖ ۶۷۷

پیوست یکم ❖ ۶۷۷

پیوست دوم ❖ ۶۸۰

کربلا خون می‌خواهد ❖ ۶۸۵

همت به دوکوهه باز می‌گردد ❖ ۶۸۷

دفاع در اضلاع مرکزی و شرقی جزیره ❖ ۷۱۰

شهادت قائم مقام لشکر ۲۷ ❖ ۷۱۵

خودمان که نمرده‌ایم، می‌رویم و می‌جنگیم! ❖ ۷۱۸

سقای لب تشنه‌گان جزیره ❖ ۷۱۹

پرچم سرخ پایداری ❖ ۷۲۲

تا چهار راه مرگ ❖ ۷۲۵

وداع با همت ❖ ۷۳۸

در کنار همت: احساس قدرت می‌کردم ❖ ۷۴۱

پیوست‌های فصل ۱۰ ❖ ۷۴۵

پیوست یکم؛ در آخر: مسئولین لشکر ۲۷ متهم شدند! ❖ ۷۴۵

پیوست دوم؛ روایت فرمانده عالی جنگ: از واپسین روزهای نبرد خیبر ❖ ۷۵۱

پیوست سوم؛ درس‌هایی که از خیبر آموختیم ❖ ۷۵۶

پیوست چهارم؛ عملیات خیبر و به کارگیری تسلیحات شیمیایی توسط صدام ❖ ۷۵۷

پیوست پنجم؛ دیدار در سپیده‌دمان ❖ ۷۶۳

تصاویر، نقشه‌ها و اسناد ❖ ۷۶۹

فهرست منابع ❖ ۸۸۱

نمایه ❖ ۸۹۷

وَمَا تَقْصُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ*

و [ستمکاران] بر آن [ستمیدهدگان] خشم نگرفتند،
جز از آن روی که ایشان به خدای عزّمتند و ستوده،
ایمان آوردند. همو که پادشاهی آسمان‌ها و زمین،
از آن وی است. و [به راستی که] خداوند،
بر همه چیز گواه و شهید است.

قرآن کریم - سوره انفطار آیات کریمه ۸ و ۹

من به شما رزمندگان دعا می‌کنم.

در مقابل فداکاری‌ها و خدماتی که می‌کنید، شرمنده هستیم و نتوانستیم کاری انجام دهیم
و شما ما را با فداکاری‌ها و خدمات‌تان، خجل کرده‌اید.

شما حجت را بر ما تمام کرده‌اید. شما با کارهای خودتان سبب مباهات و افتخار پیامبر
اکرم صلی الله علیه و آله شده‌اید. شما امام زمان عجل الله تعالی فرجه را رو سفید کردید. شما در پیشگاه خداوند متعال
مقامی دارید، که ما باید به شما غبطه ببریم. شما موجب عزّت اسلام و مسلمین و مردم
ایران در دنیا گشته‌اید. شما تاریخ را با عظمت و معنویت خود، زرین و افتخار آمیز کرده‌اید.
شما را ملائکه الله فراموش نخواهند کرد.

ارواح طیبیهی شهدای شما در خط مقدم، به شب‌های حمله حاضر و ناظر هستند. شما یاوران
خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله و امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام و فاطمه زهراء علیها السلام و زینب کبری علیها السلام و
امام زمان عجل الله تعالی فرجه هستید.

خدا دشمنان شما را، خوار و ذلیل خواهد کرد.

حضرت امام خمینی ره

در پاسخ به پیام رزمندگان جبهه‌ها^۱

... کارهایتان [کتاب‌های مجموعه حماسه ۲۷] خیلی خوب است. این کارهایتان را ادامه بدهید. فقط مواظب باشید؛ در این جور کارهای طولانی و مستمر، اولش انسان شوق دارد، منتها یواش یواش خسته می‌شود و بی‌حوصله می‌شود. مواظب باشید که بی‌حوصله نشوید. کارتان؛ چون کار باارزشی است، هر چه که جلو می‌روید، سعی کنید که حوصله‌تان و شوق‌تان به این کار بیشتر شود، تا کارتان قشنگ‌تر در بیاید.

فرازی از رهنمودهای

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

به مؤلفین مجموعه حماسه ۲۷؛ کارنامه عملیاتی

لشکر ۲۷ محمدرسول الله

در دفاع مقدس

تهران - بیست و هشتم مهر ۱۳۸۷.

از زمان انتشار «ضربت متقابل» کتاب دوم از مجموعه‌ی «حماسه ۲۷؛ کارنامه‌ی عملیاتی لشکر ۲۷ محمدرسول الله» تا به امروز که این مقدمه را بر «شراره‌های خورشید» کتاب جدید این مجموعه می‌نگاریم، دوازده بهار سپری شده است.

طی این دوران فترت دوازده ساله، تلاش کار گروه پژوهش و نگارش برای تألیف «زمین‌های مسلح» کتاب سوم این مجموعه، بنا به دلایلی که از حوصله‌ی کاغذین این مقدمه خارج است، راه به جایی نبرد.

نهایتاً از شهریور ۱۳۹۴ به صلاح‌دید مدیریت «کمیته تدوین و انتشار حماسه ۲۷» - سردار شهید حسین همدانی، سردار سرتیپ پاسدار محسن کاظمینی و سردار سرتیپ پاسدار محمدحسن محقق - تیم پژوهش و نگارش مأموریت یافت تا همزمان با تسریع روند گردآوری اسناد و مدارک مورد نیاز جهت تألیف کتاب سوم از سوی مؤسسه حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه محمدرسول الله، آستین همت بالا زده و هر چه سریع‌تر، روند تحقیق و تألیف کتاب بعدی مجموعه‌ی حماسه ۲۷ را بیاغازد.

مأموریت تألیف «شراره‌های خورشید» در شرایطی شروع شد، که دو پرچمدار پیشکسوت سپاه محمدرسول الله، سردار سرلشکر پاسدار حسین همدانی و سردار سرتیپ پاسدار رضا فرزانه

در مصاف با پلشت‌ترین دشمنان کیان انقلاب اسلامی ملت ایران، به فاصله‌ای کوتاه از یکدیگر، در جبهه‌ی حلب کشور سوریه مظلومانه به شهادت رسیدند و پرچم مقدّسی را که دست به دست از یاران شهیدشان: احمد متوسّلیان، محمود شهیازی دست‌جری، محمدابراهیم همت، رضا چراغی، عباس کریمی، سیدمحمد رضا دستواره، علی رضا نوری، غلامرضا صالحی، سعید مهتدی جعفری، سعید سلیمانی و احمد سوداگر به امانت در کف با کفایت خویش گرفته بودند، به دست توانای سرداران پس از خود سپردند. فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا.

برهه‌ی زمانی رویدادهایی که در کتاب حاضر به آنها ورود کرده‌ایم، در برگرفته‌ی مجموعه وقایعی است که از فردای پایان پیکار کوهستانی والفجر-۴ در آذر ۱۳۶۲ تا واپسین روزهای زمستان سرد و سربی آن سال، بر محمدابراهیم همت و پاسداران و بسیجیان پای در رکاب آن فرمانده خاکی پوش گذشت.

همین قدر گفته باشیم؛ برای کارگروه پژوهش و نگارش «شراره‌های خورشید»، مایه‌ی بسی مباهات است که پس از گذشت سی و سه سال از خاتمه‌ی عملیات آبی - خاکی خیبر، جامع‌ترین روایت مستند و موثق، متکی به مدارک غیرقابل شبهه و اسناد انکارناپذیر از ماجرای خونبار حضور لشکر همت در آن مصاف هولناک را، برای نخستین بار با این کتاب، به محضر جامعه‌ی کتابخوان ایرانی تقدیم می‌دارند.

تذکار دیگر؛ مربوط می‌شود به برهم خوردن ناخواسته‌ی ترکیب و ترتیب کتاب‌های تعریف شده در مجموعه‌ی «حماسه‌ی ۲۷». پس از انتشار «ضربت متقابل» که در چیدمان قبلی مجلدات حماسه‌ی ۲۷، کتاب دوم به شمار می‌آمد، بنا بود سومین کتاب با نام «زمین‌های مسلح» بازه‌ی زمانی حداقل شهر یور ۱۳۶۱ تا پایان آبان ۱۳۶۲ را دربرگیرد. لیکن سرانجام به این نتیجه رسیدیم که ترکیب و ترتیب‌بندی سابق، بنا به دلایلی که از گفتن آنها معذور می‌باشیم، عملاً راهی به دهی نمی‌برد. هم از این روی در چیدمان جدید فهرست مجلدات حماسه‌ی ۲۷، کتاب حاضر به عنوان «کتاب ششم» این مجموعه، روانه‌ی چاپ می‌شود.

پیش از ورود به ساحت تقدیم سیاس از یاوران دور و نزدیکی که کمک حال کارگروه پژوهش و نگارش «شراره‌های خورشید» بوده‌اند، ناچاریم به یک واقعیت نه چندان گوارا، اشاره‌ای نمائیم. در جریان نگارش کتاب حاضر، بر آن شدیم تا جهت تکمیل بخش‌های مبهم مربوط به برخی از فرازها، از:

- پنجمین فرمانده کل سپاه پاسداران

- مسؤول اطلاعات - عملیات قرارگاه عملیاتی نجف سپاه در نبرد خیبر

– فرمانده قرارگاه خنین

ناگفته‌های توضیحی ایشان را طی جلساتی بر روی کاست صوتی، ضبط و در کتاب بیاوریم. فرمانده کل سپاه در نبرد خیبر، ابتدا پذیرفت و حتی دفتر ایشان برای مصاحبه، وقت ملاقات معینی را به ما اعلام کرد. لیکن به فاصله‌ی بیست و چهار ساعت مانده تا موعد آن ملاقات، از همان دفتر به ما اطلاع دادند: «آقای دکتر؛ به علت تراکم برنامه‌های کاری، قادر به حضور در جلسه نیستند و لذا، ملاقات شما با ایشان، منتفی شده است.»

مسئول اطلاعات – عملیات قرارگاه نجف سپاه در نبرد خیبر، ابتدا برای انجام مصاحبه اعلام آمادگی کرد و خواستار دریافت فهرست سؤال‌های ما شد. فهرست مزبور از طریق واسطه‌ی معتبر به دست ایشان رسید و ماندیم به انتظار تعیین زمان مصاحبه. اما ... حدود سه ماه بعد، ایشان طی نامه‌ای مکتوب به همان واسطه‌ی خیر، از حضور در برابر میکروفن ضبط ما، به دلیل مشغله‌ی فراوان مسؤولیت کنونی خویش، پوزش خواست.

در مورد فرمانده قرارگاه خنین در عملیات خیبر ... چه باید گفت؟ پس از چند بار تماس تلفنی و مراجعه حضوری به دفتر ایشان در تهران، به جایی نرسیدیم.

هم از این روی؛ کاستی‌های موجود در کتاب را، که ناشی از بی‌مهری آن بزرگواران در حق کارگروه پژوهش و نگارش «شراره‌های خورشید» بوده است، به ما ببخشائید. اکنون گاه آن است که یادی کنیم از سعی مشکور عزیزانی که نقشی – هر چند کلان یا خرد – در پیدایی «شراره‌های خورشید» ایفا نموده‌اند.

– سرکار خانم ژیلادیهیان؛ همسر ارجمند شهید همت و دو یادگار گرامی آن آموزگار بسیجی؛ آقایان: محمدمهدی و مصطفی همت، که تیم پژوهش و نگارش مجموعه «حماسه ۲۷» از آغاز این پروژه در پاییز ۱۳۷۵ تا لحظه‌ی ختم مرحله نگارش کتاب حاضر، به مدت بیست سال متمادی، همواره از نعمت حمایت معنوی بی‌دریغ ایشان بهره‌مند بوده‌اند.

– فرمانده بسیجی؛ سردار سرتیپ پاسدار محسن کاظمینی و معاون ایشان؛ سردار سرتیپ دوم پاسدار احمد ذوالقدر و کلیه‌ی رده‌های ستادی سپاه محمدرسلولله علیه‌السلام، که برای استمرار امر نگارش این کتاب، صمیمانه ما را یاری دادند.

– روحانی جانباز و فرمانده بسیجی؛ سردار سرتیپ پاسدار محمدحسن محقق، از مرحله‌ی نگارش طرح اولیه‌ی کتاب حاضر تا آخرین مراحل تحریر متن فینال، با ارائه‌ی نظرات انتقادی و پیشنهادات اصلاحی فوق‌العاده ارزشمند، به غنای ساختاری «شراره‌های خورشید» صد چندان افزود.

– شهیدان والامقامی که متن سخنانشان در خلال جلسات توجیهی و مصاحبه‌های به عمل

آمده‌ی راویان اعزامی به لشکر ۲۷ پیش، حین و پس از عملیات خیبر - و یا از طریق بهره‌برداری ما از بیاناتشان در سایر منابع مکتوب - راه‌گشای کارگروه پژوهش و نگارش در تدوین کم نقص این اثر بوده است شهیدان: محمدابراهیم همت، اکبر زجاجی، حسین همدانی، رضا فرزانه، سعید سلیمانی، حجت‌الاسلام عبدالله میثمی، مجید رمضان، سیدمحمد رضا دستواره، عباس کریمی، سعید مهتدی جعفری، سیدابراهیم کسائیان، اسماعیل لشکری، حسن زمانی، عمران پستی (عبدالله)، محمد رضا کارور، سیدیوسف کابلی، محمد عبادیان، محمدحسین مردی ممقانی، یوسف کشاورزبان، احمد نوزاد، علی جزمانی، سعید خدایی، منصور حاج‌امینی، علی محمودوند، سیدمرتضی طباطبایی، حسین خرازی‌دهکردی، احمد کاظمی، علی هاشمی، احمد سوداگر، حجت معارفوند، سیدعلی حسینی، علی صبوری، حمید حاج‌ملاحسین و سیدمهدی سادات.

- در روند پژوهشی کتاب، از موهبت مساعدت‌های فکری - چه مستقیم و چه مع‌الواسطه - پیشکسوتان دفاع مقدس آقایان: قاسم سلیمانی، محمداسماعیل کوثری، سعید قاسمی، جعفر جهروتی‌زاده، نصرت‌الله اکبری، نصرت‌الله کاشانی، عباس برقی، محمد رضا پروازبان، مسعود نیک‌بخت، حسین بهشتی، عزیزالله نزل‌آبادی، علی‌اصغر نوروزی، باقر شیبانی، محسن پرویز، مهدی قندیل، مجتبی احمدی، جواد عسکریان، رضا نامی، ابراهیم کمال‌آبادی، علی‌اکبر مصداقی، جعفر عقیل محتشم، محمد رضا یزدی، محمد شریفی، محمد نوری‌نژاد، سیدعلی رضا میرمحمدصادقی، محسن ضرابی‌ها، قاسم صادقی، منصور حقیقت‌پور، رسول توکلی، احمد شاهسون، علی فرهادی، نادر مخلّق‌آذر، علی‌اصغر روشندل، سیدابوالفضل کاظمی، محسن حاجی‌آخوندی، علی‌اکبر کنعانی، جواد نوروزبیگی، فاضل ترک‌زبان، مهدی شریفی، نعمت‌الله سوری، علی لیاپی، محمدجلال ده‌بزرگی، قاسم کارگر، محسن سوهانی، محمدحسین دینی، علی ناصری، ابوالقاسم قاسم‌خانی، حسین ملکی، احمد ثقفی، امیر نجاری، منصور حیدری، اکبر عاطفی، کمال سپاهی، و مجتبی داوودی‌راسخ، بهره‌برداریم که جا دارد از عنایات ایشان یاد کنیم.

- جناب آقای مجتبی عسکری؛ مدیریت «مؤسسه حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه محمد رسول الله ﷺ» و زحمتمکشان ارجمند آن مؤسسه در تأمین ملزومات نرم‌افزاری - آرشیوی کتاب حاضر، نقشی بی‌بدیل ایفاء کردند. اگر مساعدت این گرامیان نبود، کارگروه پژوهش و نگارش «شراهای خورشید»، حتی قادر به نگارش یک فصل از وقایع شگفت‌انگیز پیکار آبی - خاکی خیبر در محور قرارگاه فرعی فتح نبودند. مجموعه کاست‌های صوتی - عملیاتی تهیه شده توسط راویان اعزامی «بخش جنگ دفتر سیاسی وقت سپاه» به آن قرارگاه در زمستان ۱۳۶۲ آقایان: شادروان علی مژده‌ی، محمد رضا جلالی فراهانی و محمدحسین آفت در پنج رده‌ی کلی: سخنرانی، مصاحبه، جلسه، با فرماندهی و مکالمات بی‌سیم و تلفن موجود در آرشیو مدارک شنیداری مؤسسه حفظ

آثار سپاه محمدرسلول الله ﷺ، که آنها را بدون کمترین بهانه جویی، کارشکنی و یا منتی در اختیار ما قرار دادند، از جمله‌ی این مستندات منحصر به فرد به شمار می‌آیند.

به همچنین؛ مجموعه مدارک و اسناد مکتوب عملیات خیبر موجود در بایگانی‌های مدارک کتبی آن مؤسسه، که در کنار مدارک شنیداری، به منزله‌ی مهم‌ترین ملاط‌های لازم برای کتابت «شراره‌های خورشید» محسوب می‌شدند. علاوه بر آن، مجموعه کاست‌های صوتی حاوی مصاحبه‌های به عمل آمده از سوی مدیریت وقت تحلیل نبرد لشکر ۲۷ - آقایان احمد بیگدلی و جواد بهروزفخر - با بازماندگان نبرد خیبر طی دهه‌ی ۱۳۷۰ شمسی و نیز مصاحبه‌های به عمل آمده مؤسسه حفظ آثار سپاه محمدرسلول الله ﷺ با جمعی از کادرها و بسیجیان لشکر در عملیات مزبور در اختیار ما قرار گرفتند و آنها را مورد بهره‌برداری قرار دادیم.

- جا دارد از سهم ویژه‌ی آقایان محمود امینی و احمد بیگدلی در روند مشاوره‌ی نظامی پروژه‌ی حاضر یاد کنیم، که هرگاه به مشورت‌هایی راه‌گشا در جهت عبور از بن‌بست‌های روند پژوهشی کتاب نیازمند بودیم، ایشان را در کنار خود یافتیم.

- بار سنگین گردآوری و دسته‌بندی مدارک شنیداری و مکتوب عملیاتی را جناب آقای سیدحسن شکری به دوش گرفته بود و این کار دشوار را بی‌کم و کاست به سرانجام رساند.

- زحمت فیش‌برداری بخشی از مدارک پیاده شده‌ی شنیداری را جناب آقای مجید محمودولی دلسوزانه به عهده گرفت.

- مجموعه‌ی مدیریتی و کارکنان ارجمند «مؤسسه فرهنگی - هنری روایت ۲۷ بعثت» و «تشر ۲۷»، خصوصاً سردار سرتیپ دوم پاسدار محمد ریوندی و آقایان: محمدرضا بهشتی فروتنی، مازیار حاتمی، جواد کلاته عربی، سعید افشارهاشم‌خانی، غلام‌علی دریکوند، محمود محمودی، محمد خیارایی، رضا محمودی و سرکار خانم فاطمه کمیزی در مراحل فنی آماده‌سازی و انتشار کتاب، الحق سنگ تمام گذاشتند.

- «نشر صاعقه» با مساعدت مدیریت اجرایی آن جناب آقای محمود بابایی، علاوه بر مشارکت در انتشار «شراره‌های خورشید» کلیه‌ی مدارک مکتوب و شنیداری آرشیوی خود، مرتبط با عملیات آبی - خاکی خیبر را، در اختیار ما قرار داد.

- واژه‌نگاری چشم‌نواز «شراره‌های خورشید»؛ مرهون قبول زحمت و بذل سلیقه‌ی سرکار خانم مریم رضایی، سرکار خانم فاطمه رضایی و سرکار خانم معصومه زهراکار بوده است.

- صفحه‌آرایی و طراحی جلد کتاب را هنرمند خوش ذوق جناب آقای محمد لیایی، به عهده گرفت و به گونه‌ای سزاوار به سرانجام رسانید.

- روند طراحی و اجرای گرافیکی نقشه‌های عملیاتی کتاب، محصول زحمات هنرمند جوان بسیجی؛ جناب آقای مرتضی بیگدلی است که این امر دشوار را، وی با مساعدت برادر رزمنده‌اش جناب آقای احمد بیگدلی، به وجه احسن، انجام داده است.

- در گردآوری عکس‌های نبرد محور و شخصیت‌محور مندرج در انتهای کتاب، آقایان: حسین ثالثی، علی اصغر بهمن‌نیا، علی سلطانی محمدی و بهزاد پروین قدس جهد بلیغ ورزیده‌اند.

- ویرایش هنرمندانه‌ی عکس‌ها و اسنادی که گذشت بیش از سه‌دهه لطمات جبران ناپذیری به ساختار آنها وارد آورده بود را سرکار خانم فاطمه اصلانی با نهایت دقت و ظرافت عهده‌دار شد.

- فراهم آمدن فهرست نمایه بخش پایانی کتاب، رهین تحمل مصائب این امر اعصاب‌فرسا و خستگی‌آور، توسط سرکار خانم معصومه زهراکار بوده است.

- حسب فرمایش معصوم (علیه السلام) من لم یشکر المخلوق، لم یشکر الخالق، در این مجال از تمامی بزرگوارانی که نام‌های گرمی‌شان را در سطور فوق درج نموده‌ایم، از صمیم قلب سپاسگزاریم؛ اجر ایشان، با خدای شهیدان.

در پایان تذکر واقعیتی بدیهی، لیکن بس مهم را لازم می‌دانیم. تا آن زمان که کل اسناد و مدارک قرارگاه مرکزی خاتم الانبیاء (علیه السلام)، قرارگاه عملیاتی کربلا-نزاجا-، قرارگاه عملیاتی نجف سپاه و قرارگاه‌های فرعی تابعه آن: نصر، حدید، بدر و حنین به‌طور کامل و بی‌کم و کاست از بایگانی‌ها خارج و منتشر نشوند، هیچ یک از اصحاب قلم در این کشور نمی‌توانند مدعی شوند، روایت مبسوط و جامعی را از عملیات آبی - خاکی خیبر به رشته تحریر درآورده‌اند.

در روند پژوهش و نگارش کتاب حاضر، ما صرفاً مأمور به ادای تکلیف در بازروایی مستند به اسناد معتبر و مدارک انکارناپذیر نقش لشکر ۲۷ و قرارگاه فرعی فتح طی آن پیکار خونین بوده‌ایم و امیدواریم در بیان وقایع مندرج در این اثر، از صراط مستقیم رعایت عدالت و انصاف، خارج نشده باشیم.

دیگر چه برای نوشتن باقی مانده است؟

لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظيم

تهران - هفدهم اسفند ۱۳۹۵

گل‌علی بابایی - حسین بهزاد